

Sygn. akt IC 1003/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 listopada 2012 roku

Sąd Okręgowy w Świdnicy Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Jadwiga Wójcikiewicz

Protokolant Sylwia Jurkowska

po rozpoznaniu w dniu 7 listopada 2012 roku w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa **I. F.**

przeciwko **J. Z.**

o zapłatę

I. powództwo oddała;

II. zasądza od powódki I. F. na rzecz pozwanego J. Z. kwotę 3635 złotych (trzy tysiące sześćset trzydzieści pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 1003/11

UZASADNIENIE

Powódka I. F. wniosła o orzeczenie nakazem zapłaty, aby pozwany J. Z. zapłacił powódce kwotę 80.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od 18 kwietnia 2011 roku do dnia zapłaty, oraz kosztami procesu. W przypadku wniesienia sprzeciwu powódka wniosła o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty 80.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od 18 kwietnia 2011 roku do dnia zapłaty, oraz kosztami procesu.

W uzasadnieniu powódka wskazała, iż pozwany J. Z. zawarł 17 marca 2011 roku z powódką umowę pożyczki na kwotę 80.000 zł, w której zobowiązał się do zwrotu kwoty tej pożyczki do 30 marca 2011 roku. Pozwany, mimo upływu terminu do zwrotu pożyczki uchyla się od przekazania na rzecz powódki należnej kwoty, zignorował również skierowane do niego 6 kwietnia 2011 roku wezwanie do zapłaty.

Nakazem zapłaty wydanym 4 maja 2011 roku w sprawie sygn. akt I Nc 33/11 w postępowaniu upominawczym Sąd Okręgowy w Świdnicy nakazał pozwanemu J. Z. zapłacić powódce kwotę 80.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 18 kwietnia 2011 roku do dnia zapłaty, oraz kwotę 4.617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym koszty zastępstwa procesowego w kwocie 3.617 zł, w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu, albo wnieść w tym terminie do Sądu sprzeciw.

Pozwany J. Z. wniósł do tegoż Sądu sprzeciw od wydanego nakazu zapłaty. W sprzeciwie domagał się oddalenia powództwa, zasądzenia kosztów procesu według norm przepisanych. Jednocześnie pozwany wniósł, na podstawie art. 177 § 1 pkt 4 kpc, o zawieszenie postępowania.

Pozwany zaprzeczył, aby kiedykolwiek zawarł rzekomą umowę pożyczki z powódką. Pozwany zaznaczył, iż nigdy nie złożył na przedmiotowym dokumencie własnoręcznego podpisu. Pozwany w związku z tym złożył zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa na Komisariacie Policji w S.. Z uwagi na prowadzone postępowanie karne pozwany wniósł o zawieszenie postępowania.

Powódka I. F. w odpowiedzi na sprzeciw podtrzymała żądanie wskazane w pozwie.

Sąd Okręgowy w Świdnicy postanowieniem z 6 czerwca 2011 roku zawiesił postępowanie w niniejszej sprawie.

Postanowieniem z 2 kwietnia 2012 roku Sąd Okręgowy w Świdnicy podjął zawieszony postępowanie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany J. Z. w latach 2007 – 2010 prowadził własną działalność gospodarczą. W związku z tym, pozwany korzystał z usług biura rachunkowego należącego do powódki I. F.. Pozwany podpisywał wówczas w obecności powódki, w jej biurze rachunkowym, szereg dokumentów m.in. faktury. Często podpisywane przez pozwanego dokumenty były ułożone jeden na drugim, tak że nie była widoczna treść dokumentu.

Pozwany miał zaufanie do powódki, która zresztą dysponowała pełnomocnictwami od niego i dlatego często podpisywał dokumenty nie czytając nawet ich treści. Powódka pomogła pozwanemu rozpocząć działalność gospodarczą, początkowo była dla niego bardzo pomocna, tylko z czasem zaczęła zaniedbywać swe obowiązki. W 2010 roku firma prowadzona przez pozwanego, na skutek złej sytuacji finansowej, upadła. Pozwany miał około 1.000 zł zaległości u powódki z tytułu prowadzonych przez nią rozliczeń firmy pozwanego. Pozwany nie zapłacił jej powyższej kwoty z uwagi na to, iż powódka nieprawidłowo prowadziła pozwanemu rachunkowość firmy i z tego powodu pozwany do chwili obecnej ma zaległości w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych i Urzędzie Skarbowym.

W marcu 2011 roku świadek J. F. był w biurze rachunkowym powódki i powódka powiedziała mu, iż pozwany J. Z. ma zaległości wobec jej biura rachunkowego, ale sprawę rozliczenia z nim załatwi w inny sposób. Powódka pokazała wówczas świadkowi J. F. dwie czyste kartki formatu A 4 z podpisami pozwanego J. Z. – podpis znajdował się w prawym dolnym rogu. Powódka I. F. mówiła również świadkowi J. G., zanim jeszcze powstał między nimi konflikt, iż ma dwie puste kartki z podpisami pozwanego J. Z.. Świadek W. M. – była pracownik powódki – wysłała do Kancelarii mecenasa B. projekty różnych umów.

Dowód: zeznania świadka J. F. k. 147,

zeznania świadka K. F. k. 147 v – 148,

zeznania świadka W. M. k. 148,

zeznania świadka J. G. k. 196 v,

zeznania pozwanego J. Z. k. 213 – 213 v.

Z umowy pożyczki zawartej 17 marca 2011 roku pomiędzy stronami wynika, iż pozwany J. Z. pożyczył od powódki I. F. kwotę 80.000 zł i zobowiązał się ją zwrócić do 30 marca 2011 roku wraz z ustawowymi odsetkami.

Podpis pozwanego J. Z. widniejący na umowie pożyczki z 17 marca 2011 roku został nakreślony przez pozwanego J. Z.. Pozwany J. Z. zeznał, iż faktycznie jest to jego podpis, tylko pozwany nigdy nie złożył tego podpisu bezpośrednio pod przedmiotową umowę pożyczki. Pozwany chciał wyjaśnić z powódką tą sytuację, ale w żaden sposób nie mógł się z nią skontaktować.

Powódka I. F. wezwaniem przesłanym 6 kwietnia 2011 roku wezwała pozwanego J. Z. do zapłaty kwoty 80.0000 zł wraz z odsetkami w związku z pożyczką udzieloną mu 17 marca 2011 roku.

Pozwany J. Z. złożył 10 maja 2011 roku na Komisariacie Policji w S. zawiadomienie o możliwości podrobienia podpisu pozwanego złożonego na umowie pożyczki z 17 marca 2011 roku. Pozwany wskazał, iż nie pożyczył od powódki kwoty 80.000 zł. Dla pozwanego cała sytuacja był nieprawdopodobna i początkowo wręcz nie wierzył, aby powódka mogła domagać się od niego zwrotu jakis pieniędzy.

Dowód: umowa pożyczki z 17 marca 2011 roku – kserokopia k. 6,

opinia z 5 sierpnia 2011 roku biegłego sądowego P. W. – akta 2 Ds. 1108/11 Prokuratury Rejonowej w Świdnicy – kopia akt w załączeniu,

wezwanie do zapłaty z 6 kwietnia 2011 roku wraz z dowodem nadania k. 7 – 10,

zawiadomienie złożone przez pozwanego o podrobieniu podpisu – akta 2 Ds. 1108/11 Prokuratury Rejonowej w Świdnicy – kopia akt w załączeniu,

zeznania pozwanego J. Z. k. 213 – 213 v.

Prokuratura Rejonowa w Świdnicy 28 listopada 2011 roku umorzyła dochodzenie w sprawie podrobienia w dniu 17 marca 2011 roku w S. przez ustaloną osobę umowy pożyczkowej zawartej z pozwanym J. Z.. Pozwany J. Z. złożył zażalenie na wyżej wskazane postanowienie. Sąd Rejonowy w Świdnicy postanowieniem z 20 lutego 2012 roku pozostawił bez rozpoznania zażalenie pozwanego z 16 grudnia 2011 roku.

16 maja 2012 roku pozwany J. Z. skierował do Prokuratury Rejonowej w Świdnicy wniosek o podjęcie prawomocnie umorzonego dochodzenia w sprawie podrobienia w dniu 17 marca 2011 roku w S. przez ustaloną osobę umowy pożyczki zawartej z pozwanym J. Z..

Prokuratura Okręgowa w Świdnicy poinformowała pozwanego, iż jego pismo zostało potraktowane jako kolejny wniosek o podjęcie na nowo umorzonego postępowania przygotowawczego. Jednocześnie Prokurator Okręgowy w Świdnicy poinformował pozwanego, iż wskazano Prokuratorowi Rejonowemu w Świdnicy na konieczność uzupełnienia przedmiotowego postępowania przygotowawczego w stosownym trybie kodeksu postępowania karnego.

Prokuratura Rejonowa w Świdnicy postanowieniem z 4 września 2012 roku podjęła postępowanie 2 Ds. 1108/11 celem dalszego kontynuowania o czyn z art. 13§ 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk i art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i postępowanie zostało zarejestrowane w Repertorium Ds. Prokuratury Rejonowej w Świdnicy pod kolejnym numerem, celem kontynuowania dochodzenia.

Dowód: postanowienie z 28 listopada 2011 roku Prokuratury Rejonowej w Świdnicy – akta 2 Ds. 1108/11 Prokuratury Rejonowej w Świdnicy – kopia akt w załączeniu,

postanowienie z 20 lutego 2012 roku Sądu Rejonowego w Świdnicy – akta 2 Ds. 1108/11 Prokuratury Rejonowej w Świdnicy – kopia akt w załączeniu,

wniosek pozwanego J. Z. z 16 maja 2012 roku do Prokuratury Rejonowej w Świdnicy o podjęcie prawomocnie umorzonego dochodzenia k. 97 – 98,

pismo Prokuratora Okręgowego w Świdnicy z 11 lipca 2012 roku k. 144,

postanowienie z 4 września 2012 roku Prokuratury Rejonowej w Świdnicy k. 163.

Powódka I. F. w zeznaniu podatkowym za 2010 rok złożonym do Urzędu Skarbowego w Ś. na druku PIT – 36 wykazała dochód w kwocie 18.291,72 zł.

Sytuacja finansowa powódki w latach 2010 – 2011 była bardzo zła. Jej współpracownicy m.in. świadek K. F. wzięły dla powódki kredyt w kwocie 40.000 zł i poręczyły kredyt na kwotę 100.000 zł, powódka spłaciła tylko część z

tych kredytów, resztę spłaca świadek K. F.. Powódka miała trudności z wypłacaniem podstawowych należności, takich jak pensje dla swoich pracowników, którym tłumaczyła, iż ma trudną sytuację finansową i rodzinną. Powódka nie uiszczała czynszu za wynajęcie biura, nie płaciła rachunków. Jednocześnie powódka wyrażała się negatywnie o osobach, które nie miały uregulowanych zobowiązań wobec prowadzonego przez nią biura, przy tym szczególnie negatywnie wypowiadała się o pozwanym J. Z..

Z wniosku Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Świdnicy prowadził przeciwko powódce I. F. postępowanie egzekucyjne o zapłatę kwoty 103.207,10 zł i 26.471,47 zł odsetek. Postanowieniem z 15 maja 2012 roku egzekucja została umorzona z uwagi na jej bezskuteczność. Do biura rachunkowego powódki, po wcześniejszym umówieniu się, przychodzili komornicy, ale wówczas powódka zawsze była nieobecna w biurze.

Dowód: zaświadczenie Naczelnika Urzędu Skarbowego w Ś. z dnia 14 czerwca 2012 roku k. 138,

zaświadczenie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Świdnicy J. P. z 19 czerwca 2012 roku k. 140 – 140 v,

zeznania świadka W. M. k. 145 v – 146,

zeznania świadka Z. T. k. 146 v,

zeznania świadka J. F. k. 147,

zeznania świadka K. F. k. 147 v – 148,

zeznania świadka G. Ć. k. 212 – 212 v,

zeznania pozwanego J. Z. k. 213 – 213 v.

Przewodniczący Sądu Okręgowego w Świdnicy Wydziału I Cywilnego zarządził 31 stycznia 2012 roku zwrot pozwu, w którym powódka domagała się zapłaty na jej rzecz od pozwanego J. Z. kwoty 80.000 zł z tytułu innej umowy pożyczki.

Powódka I. F. domagała się również wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym przeciwko (...) Spółka z o.o. w S.. Sąd Okręgowy w Świdnicy 30 października 2009 roku wydał nakaz zapłaty zasądzając na rzecz powódki I. F. kwotę 110.000 zł. Pismem procesowym z 12 kwietnia 2012 roku powódka cofnęła pozew ze zrzeczeniem się roszczenia. Wobec tego Sąd Okręgowy w Świdnicy postanowieniem wydanym 24 kwietnia 2012 roku umorzył postępowanie w sprawie. W niniejszej sprawie jako pełnomocnik (...) Sp. z o.o. działał świadek Z. T., który przyznał, iż (...) Sp. z o.o. miała zaległości wobec powódki z tytułu rozliczeń spółki kapitałowej, a powódka uznała to za umowę pożyczki, w rezultacie doszło jednak między nimi do zawarcia ugody.

Świadek J. G. przyniósł do kancelarii świadka Z. T. weksel podpisany przez świadka Z. T. na kwotę 300.000 zł. Świadek J. G. powiedział świadkowi Z. T., iż weksel otrzymał od powódki I. F., która obiecała mu, że jeśli go zrealizuje i wystąpi na drogę sądową, świadek J. G. otrzyma wówczas część pieniędzy. Świadek Z. T. jednoznacznie stwierdził, iż jego podpis widniejący na wekslu jest podrobiony. Świadek J. G. zwrócił świadkowi Z. T. weksel, bowiem jak stwierdził nie chce mieć kłopotów.

Dowód: zarządzenie z 31 stycznia 2012 roku o zwrocie pozwu w sprawie sygn. akt I C 1924/11 Przewodniczącego Sądu Okręgowego w Świdnicy – akta I C 1924/11 w załączeniu,

postanowienie z 24 kwietnia 2012 roku o umorzeniu postępowania w sprawie sygn. akt I C 2114/11 Sądu Okręgowego w Świdnicy – akta I C 2114/11 (poprzednio I Nc 74/09) w załączeniu,

zeznania świadka Z. T. k. 146 v.

Sąd zważył:

Zdaniem Sądu powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Z przedłożonej do akt sprawy kserokopii umowy pożyczki, której oryginał znajduje się w aktach Prokuratury Rejonowej w Świdnicy, wynika, iż pozwany J. Z. pożyczył od powódki I. F. kwotę 80.000 zł i zobowiązał się ją zwrócić do 30 marca 2011 roku wraz z ustawowymi odsetkami. Pod umową znajduje się podpis pozwanego J. Z. – co wynika z opinii grafologa sporządzonej na potrzeby postępowania prokuratorskiego i co w rezultacie nie kwestionował sam pozwany J. Z.. Istota sprawy sprowadza się do tego, czy pozwany J. Z. rzeczywiście podpisał się pod tą umową pożyczki i czy w związku z zawartą umową otrzymał pożyczkę w kwocie 80.0000 zł.

W myśl art. 720 § 1 Kodeksu cywilnego przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Zgodnie z § 2 umowa pożyczki, której wartość przenosi pięćset złotych, powinna być stwierdzona pismem.

Umowa pożyczki zobowiązuje pożyczkodawcę do przeniesienia własności przedmiotu pożyczki na pożyczkobiorcę. Samo wydanie przedmiotu pożyczki może nastąpić w dowolny sposób, byle pożyczkobiorca miał możliwość swobodnego dysponowania czy to pieniędzmi, czy rzeczami będącymi przedmiotem umowy. Odwrotność opisywanej sytuacji występuje przy zwrocie pożyczki.

Ustawa nie uzależnia ważności umowy pożyczki od zachowania formy szczególnej. Umowa pożyczki, której wartość przenosi 500 zł, powinna być stwierdzona pismem - forma ad probationem – art. 74 § 1 kc zastrzeżenie formy pisemnej bez rygoru nieważności ma ten skutek, że w razie niezachowania zastrzeżonej formy nie jest w sporze dopuszczalny dowód ze świadków ani dowód z przesłuchania stron na fakt dokonania czynności. Przepisu tego nie stosuje się, gdy zachowanie formy pisemnej jest zastrzeżone jedynie dla wywołania określonych skutków czynności prawnej.

Z ustalonego w sprawie stanu faktycznego wynika, iż powódka I. F. dysponowała czystymi blankietami, na których widniał podpis pozwanego J. Z.. Powódka wykorzystwała blankiet w ten sposób, że nadrukowała na nim umowę pożyczki jaka miała zostać zawarta pomiędzy nią jako pożyczkodawcą, a pozwanym jako pożyczkobiorcą na kwotę 80.000 zł. Zasady doświadczenia życiowego wskazują, iż przy obecnym rozwoju techniki można na czystym blankiecie wydrukować każdą treść tekstu, jaką będzie chciała osoba będąca dysponentem takiej czystej kartki, tym bardziej gdy podpis znajduje się w prawym dolnym rogu kartki – vide kserokopia umowy pożyczki na k. 6. Tym samym należy stwierdzić, iż pomiędzy stronami nigdy nie doszło do zawarcia 17 marca 2011 roku umowy pożyczki, bowiem pozwany J. Z. w rzeczywistości nigdy takiej umowy pożyczki nie podpisał.

Powódka zarzucała pozwanemu niekonsekwencje, bowiem pozwany początkowo twierdził, iż pod umową nie widnieje jego podpis, a potem przyznał, iż podpis należy do niego. Zdaniem Sądu fakt ten nie jest istotny dla rozstrzygnięcia sprawy. To prawda, że początkowo pozwany, będąc zszokowany wiadomością o rzekomej umowie pożyczki mógł twierdzić, iż nie jest to jego podpis, tym bardziej, iż wiedział, iż takiej umowy pożyczki nigdy nie podpisał, później zaczął przypuszczać, iż mógł podpisać powódce pusty blankiet, ponieważ często podpisywał dokumenty, które prawie w całości były zasłonięte innymi dokumentami. Nie bez znaczenia jest fakt, iż powódka w marcu 2011 roku, jak wynika z zeznań świadka J. F., szczególnie źle wypowiadał się o pozwanym, bowiem zalegał on jej z kwotą 1.000 zł, ale jednocześnie mówiła, iż znajdzie określony sposób na wyegzekwowanie od niego tej kwoty. Takim sposobem, zdaniem Sądu, było nadrukowanie na blankietach podpisanych przez pozwanego umowy pożyczki na kwotę 80.000 zł.

Istotne znaczenie, zdaniem Sądu, ma również i to, że w marcu 2011 roku, kiedy doszło do zawarcia rzekomej umowy pożyczki, powódka znajdowała się w trudnej sytuacji materialnej. Niewątpliwym jest bowiem, iż wobec powódki była prowadzona wówczas egzekucja komornicza, miała zaciągnięte wysokie kredyty, posiadała zobowiązania wobec Urzędu Skarbowego i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, poza tym zalegała z płatnością pensji dla swoich pracowników w biurze rachunkowym, oraz bieżącymi opłatami. Jednoznacznie świadczy to o tym, iż powódka nie pożyczyla pozwanemu 80.000 zł, bowiem taką kwotą wówczas nawet nie dysponowała. Tym bardziej nie mogła udzielić pozwanemu dwóch pożyczek, każda po 80.000 zł, w tym samym czasie. Należy bowiem mieć na uwadze, iż

powódka wniosła również do tutejszego Sądu pozew o zasądzenie od pozwanego kwoty 80.000 zł tytułem jeszcze innej umowy pożyczki jaka wiązała ją z pozwanym, tylko pozew na skutek braku opłaty od pozwu, został powódce zwrócony.

Dokonując ustaleń stanu faktycznego Sąd uznał zeznania świadków: J. F. i J. G. za w pełni wiarygodne, bowiem są one logiczne, spójne i wzajemnie się uzupełniają i wynika z nich, iż powódka dysponowała dwoma pustymi blankietami z podpisem pozwanego J. Z.. Świadek J. F. widział puste blankiety z podpisami pozwanego J. Z., natomiast J. G. dowiedział się o istnieniu takich blankietów podpisanych przez pozwanego bezpośrednio od powódki w czasie luźnej, towarzyskiej rozmowy z powódką. Sąd wobec tego nie miał wątpliwości, aby dać wiarę zeznaniom świadków odnośnie tego, że powódka dysponowała pustymi blankietami z podpisem pozwanego.

Również zeznania świadków: W. M., Z. T., K. F. i G. Ć. są wiarygodne, bowiem jednoznacznie z tych zeznań wynika, iż w marcu 2011 roku powódka miała ciężką sytuację materialną, o czym świadczy również zaświadczenie komornika sądowego o prowadzonej przeciwko powódce egzekucji, a prawdziwości tego dokumentu powódka nie kwestionowała.

Należy dać wiarę także zeznaniom samego pozwanego jako, że są one spójne z ustalonym w sprawie stanem faktycznym. Również za wiarygodne należy uznać zeznania pozwanego w których twierdzi, że gdy dostał wezwanie do zapłaty, z tytułu umowy pożyczki zaciągniętej u powódki, był w wielkim szoku i nie mógł w to uwierzyć. Zdaniem Sądu tłumaczy to pozwanego, dlaczego aż miesiąc czasu zwlekał z zawiadomieniem organów ścigania o możliwości popełnienia przez powódkę przestępstwa na jego szkodę. Trzeba zważyć, iż pozwany współpracował z powódką przez kilka lat i nie mógł pogodzić się z tym, iż może ona żądać od niego zapłaty, zresztą pozwany próbował skontaktować się z powódką celem wyjaśnienia całej sytuacji.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z § 6 pkt 6 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002. nr 163, poz. 1348 z późn. zm.). Stawka minimalna przy wartości przedmiotu sporu powyżej 50.000 złotych do 200.000 złotych wynosi 3.600 złotych, do tego została doliczona opłata skarbową od pełnomocnictwa i pełnomocnictwa substytucyjnego w kwocie po 17 złotych.